

L'OPINIÓ

EL DESENGANY ENGANYADOR

Amb aquest títol d'obra clàssica del nostre espanyol volem contestar l'article d'en Rovira i Virgili, "Filosofia del desengany", i procurarem fer-ho de la manera més clara que ens sigui possible.

El desengany és enganyador també. Sobretot ho és quan és norma d'inactivitat o d'activitat ineficaç per minimitzar els resultats, és pariona de la inacció. La dona dels seus afanys avenes si n'heu esment d'aquella devoció callada perquè l'enamorat no fa cap esforç per acostar-s'hi i expressar-se.

Nosaltres ens hem trobat en la vida, amb relativa freqüència, amb els passionats un amor impossible.

En alguns la cosa és de veritat seriosa; la dama dels seus sofriments no volia saber-ne res i eren inútils els sospirs i les queixes i els precis i totes les més entenedores demostracions d'un enamorat actiu. Però al costat d'aquestes dissortats existeixen els qui del seu amor n'han fet una cosa muda i solitària, molt romàntica i pervertida completament per la retòrica. La dona dels seus afanys avenes si n'heu esment d'aquella devoció callada perquè l'enamorat no fa cap esforç per acostar-s'hi i expressar-se.

Recordo el cas d'un bon company, un de tants desenganyats, esdevingut típic en el nostre cercle d'amics, i que un dia acordarem en comitè, que el

seu perill més gros era que la dona estimada es decidís a declarar-se-li; el desenganyat després de cavilar acabà per estar-hi conforme.

I si de l'exemple de l'amorós desenganyat enfoquem el cas del polític en derivarem lliçons instructives. Bona part de les hosts conservadores s'allisten gràcies a l'existència d'aquest estat d'esperit i en el poder d'excusar en l'escepticisme i el pessimisme social les poques ganes d'actuació. D'actuació, com es comprèn, en un sentit humà, enfocant de cara els problemes i cercant en bona justícia la millora. Els esvera i emmandreix aquell punt interrogant que comporta la recerca i la pràctica de noves normes i que, al contrari, esperona l'home ardit, on ultra el ton d'ideal displicent a un destí de perfecció humana, hi troba l'incentiu d'aventura que l'abriva més. Sols per aquesta mandra temperamental es comprèn que en les rengleres conservadores s'hi trobin homes joves, minyons quasi, que no poden haver educat la seva vida ni les seves idees en el laboratori d'experiències i exemples dolorosos i decepcionadors.

El desengany, això que alguns anomenen desengany, és un dinamisme per l'home actiu. No conec prou el medi on us moveu, amic Rovira, però us diré que entorn nostre, els que restem al peu del canó i amb esplai prou ample per a investigar i polsar opinions, comprovem com l'activitat i l'ardor en comptes de defallir s'han arborat i enfortit.

No ha fallat res entorn nostre o ben poques coses i pocs homes. D'aquests, només han negligit o negligeixen ara la labor assenyalada, aquells que venien desenganyats per endavant, que simulaven un entusiasme contradint les idees pròpies i, més que tot, el seu temperament. I no ens hem enganyat del tot perquè ja els veïem venir de temps ha; ens els denunciava la seva fluixa activitat i la seva intervenció migrada i fugissera. Per això, avui i en aquests moments, quan alguns d'ells posen d'experts ens els mirem amb compassió.

J. AIGUADER I MIRÓ

autoritats han implantat la direcció única al carrer de Casp

electors! Abans que tot, voteu els perseguits.